

Sygn. akt VU 258/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 stycznia 2014r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. P. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VU 258/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. P. prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji J. P. odwołał się w dniu 11 lutego 2014 roku wnosząc o jej zmianę i zaliczenie do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu od 28 marca 1988 roku do 18 września 2003 roku w (...) Fabryce (...) na stanowisku ślusarza remontu maszyn oraz okresu od 7 października 1971 roku do 11 marca 1972 roku w Zakładzie (...) w S. na stanowisku młynowego surowców mineralnych.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podniósł, że brak jest jakichkolwiek podstaw na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów do uwzględnienia okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. w okresie od 7 października 1971 roku do 11 marca 1972 roku jako pracy w szczególnych warunkach, bowiem wszystkie dokumenty tj. karta obiegowa, angaże, upomnienie, zaświadczenia wystawiane w czasie trwania zatrudnienia zawierają stanowisko ślusarza, jedynie na świadectwie pracy wystawionym po 20 latach po ustaniu zatrudnienia tj. w dniu 7 grudnia 1992 roku, wpisano stanowisko młynowy surowców mineralnych. W ocenie organu rentowego, brak jest również podstaw do uwzględnienia okresu zatrudnienia w (...) fabryce (...) S.A. w okresie od 28 marca 1988 roku do 18 września 2003 roku, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, bowiem stanowisko ślusarz – mechanik nie jest wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

wnioskodawca J. P., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 30 grudnia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych).

J. P., legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. okresem ubezpieczenia w łącznym rozmiarze 29 lat i 3 miesiące. Wnioskodawca jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (dowód: decyzja z dnia 10 stycznia 2014 k. 36 akt emerytalnych)

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres **13 lat, 3 miesięcy i 25 dni**, tj. okres zatrudnienia od 8 maja 1972 roku do 12 lutego 1974 roku i od 13 stycznia 1975 roku do 31 lipca 1986 roku w (...) S.A.

w P. na stanowisku ślusarza wykonującego prace przy bieżącej konserwacji urządzeń oraz prace remontowe na wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (dowód: decyzja z dnia 10 stycznia 2014 k. 36 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie k. 13-14, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 7 akt emerytalnych).

W okresie od dnia 7 października 1971 roku do 11 marca 1972 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w S. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku młynowy surowców mineralnych (dowód: świadectwo pracy z dnia 7 grudnia 1992 roku k. 4 akt kapitałowych).

W okresie od dnia 28 marca 1988 roku do dnia 18 września 2003 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Spółce Akcyjnej w P. w pełnym wymiarze czasu pracy. W wystawionym w dniu 28 lutego 2006 roku świadectwie pracy wskazano, że w okresie zatrudnienia zajmował stanowisko ślusarz-mechanik (dowód: świadectwo pracy z dnia 28 lutego 2009 r. k. 14 akt emerytalnych).

(...) Fabryka (...) zajmowała się produkcją mebli. Był to bardzo duży zakład, w którym znajdowały się działy: wstępnej obróbki – to był pierwszy dział, do którego dostarczano drewno. Znajdowały się tam maszyny do obróbki drewna: heblarki, piły wielotarczowe, frezarki. Następnie był dział klejarni z prasami, dział W2, gdzie znajdowała się duża linia technologiczna o długości około 30 metrów, składająca się z maszyn: frezarki, szlifierki, gilotyny. Następnie znajdowała się lakiernia wyposażona w kabiny do lakierowania i ostatnim działem był dział montażu.

Wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia pracował w dziale nazwanym początkowo Działem Głównego Mechanika, a następnie Działem Utrzymania Ruchu. Do jego stałym obowiązków należało zapewnienie ciągłości działania maszyn znajdujących się w fabryce. Wnioskodawca zarówno naprawiał je, jak i sprawował bieżącą ich konserwację. Większość tych maszyn była znacznych rozmiarów, nie było możliwości ich przeniesienia w inne miejsce np. do warsztatu naprawczego, dlatego niemal wszystkie naprawy były wykonywane bezpośrednio na hali. Wnioskodawca co dwa tygodnie musiał dokonać czyszczenia kabiny lakierniczej, w której lakierowane były płyty składające się na meble, aby nie uległa ona samozapłonowi. W kabinie takiej panowało bardzo duże stężenie lakierów i innych środków chemicznych stosowanych wówczas w Fabryce. Obecność pracownika utrzymania ruchu była niezbędna w fabryce mebli do obsługi tych maszyn oraz wykonania szybkiej naprawy, aby zapewnić ciągłość pracy fabryki mebli. Wnioskodawca do innych prac nie był kierowany. Pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (dowód: karta obiegowa przyjęcia do pracy i zwolnienia k. 16 akt emerytalnych, angaże k. 17-18 akt emerytalnych, angaże w aktach osobowych, zeznania świadka H. K. protokół rozprawy z dnia 15 września 2014 roku nagranie od minuty 10.46 do minuty 17.05, zeznania świadka M. J. protokół rozprawy z dnia 15 września 2014 roku nagranie od minuty 17.18 do minuty 27.25, zeznania wnioskodawcy protokół rozprawy z dnia 15 września 2014 roku nagranie od minuty 34.25 do minuty 37.35 w zw. z protokołem rozprawy z dnia 17 października 2014 roku nagranie od minuty 1.15 do minuty 5.00).

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Od 1 stycznia 2013 roku przepis art. 184 ust. 2 został natomiast zmieniony i od tej daty dla nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym nie jest już wymagane uprzednie rozwiązanie stosunku pracy.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie

wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Fabryce (...) oraz w Zakładzie (...) w S. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach rentowych i osobowych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie od 28 marca 1988 roku do 18 września 2003 roku w (...) Fabryce (...) i od 7 października 1971 roku do 11 marca 1972 roku w Zakładzie (...) w S. tj. czy były to prace wykonywane w szczególnych warunkach, czy też nie.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym przede wszystkim zeznania przesłuchanych w sprawie świadków: H. K. oraz M. J., a także samego wnioskodawcy wskazują, iż wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych, ale była to praca polegająca na sprawowaniu bieżącej konserwacji oraz dokonywaniu napraw urządzeń i maszyn znajdujących się w Fabryce (...) w działach lakierni, klejarni, a więc praca o której mowa **w dziale XIV poz. 25** wykazu A, stanowiącego załącznik do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Powyższą okoliczność, Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne, zeznania świadków: H. K. oraz M. J., którzy w spornych okresach pracowali razem z J. P., a zatem posiadają szczegółową wiedzę na temat jego codziennej pracy i obowiązków oraz zeznania samego wnioskodawcy. Zeznania świadków ani wnioskodawcy nie były zresztą kwestionowane przez organ rentowy. H. K. był bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy, ponieważ pracował jako brygadzysta w warsztacie utrzymania ruchu. Z racji wykonywania pracy doskonale wiedział jak wyglądały codzienne obowiązki pracownicze wnioskodawcy. Taką wiedzę posiadał również M. J. pracując w dziale utrzymania ruchu, jak wnioskodawca, bezpośrednio przy usuwaniu awarii.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach przez cały swój okres zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w P. Wnioskodawca pracując w dziale utrzymania ruchu zajmował się konserwacją i naprawianiem maszyn w przypadku awarii. Wnioskodawca naprawiał i konserwował maszyny służące przede wszystkim do klejenia płyt oraz ich lakierowania. Swoją pracę wykonywał bezpośrednio na hali produkcyjnej, bowiem z uwagi na ich rozmiar nie było możliwości przeniesienia maszyny do warsztatu.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia.

Prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne są zaliczana do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A **dział VI poz. 7**, a lakierowanie ręczne lub natryskowe – nie zhermetyzowane jest również zaliczone do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, zgodnie z wykazem A **dział XIV poz. 17**, będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów. Te wskazane rodzaje pracy wykonywane były w (...) Fabryce (...) w P. co wynika z jasnych i wiarygodnych zeznań świadków. Skoro zatem wnioskodawca w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – jak wykazało postępowanie dowodowe – sprawował bieżącą konserwację agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie tj. prace wymienione w dziale VI poz. 7 i w dziale XIV poz. 17, jego pracę należy uznać za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem **A dział XIV poz. 25**. Wnioskodawca cały czas w w/w okresach był bowiem narażony tak jak i pracownicy pracujący przy lakierowaniu i klejeniu na szkodliwe warunki pracy.

Konkludując, w ocenie Sadu, wnioskodawca wykazał zatem, że zarówno ze względu na rodzaj wykonywanej pracy jak i warunki, w których praca była wykonywana, wykonywał prace w szczególnych warunkach przez łączny czas przekraczający 15 lat.

Brak natomiast podstaw do uznania, aby okresie zatrudnienia od 7 października 1971 roku do 11 marca 1972 roku w Zakładach (...) w S. wnioskodawca pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. J. P. nie dysponował bowiem za ten wskazany okres świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a ponadto poza swoimi zeznaniami nie przedstawił żadnych innych dowodów, które mogłyby potwierdzić charakter wykonywanej przez niego pracy. Ponadto charakter wykonywanej pracy nie wynika również z dokumentów zawartych w jego aktach ubezpieczeniowych dotyczących ww okresu zatrudnienia.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, iż wnioskodawca spełnił wszystkie wymagane przepisami rozporządzenia warunki do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury, to jest ukończył 60 lat, jego łączny okres zatrudnienia składkowy i nieskładkowy wyniósł ponad 25 lat, ma ponad 15 letni staż pracy w szczególnych warunkach, a w dniu 30 grudnia 2013 roku złożył wniosek o emeryturę, należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Dlatego też, Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie za zasadne zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury.